

**РОЗВИТОК БІЗНЕС АРХІТЕКТУРИ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Манойленко О.В., Кріцак О.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Ключовою особливістю сучасного висококонку rentного бізнесу є суттєве зростання номенклатури, ролі та обсягів використання цифрових продуктів. Діяльність підприємств в умовах цифрової економіки, базованої на використанні комплексу інформаційно-комунікаційних технологій, потребує усвідомлення місця таких технологій в розвитку організаційної структури, стратегії, бізнес-процесів та цілого ряду інших елементів бізнес-архітектури. Тобто актуальною стає проблема адаптації бізнес-архітектури суб'єкта господарювання до постійно зростаючих вимог щодо рівня цифровізації його діяльності. Шляхи вирішення означеної проблеми лежать на перетині відповіді на два ключові питання. Перше питання пов'язано з ідентифікацією елементів бізнес-архітектури підприємства. Тут залежно від поставлених цілей та специфіки діяльності підприємства доречним є використання одного з чисельних стандартів архітектурного моделювання, таких як TOGAF, FEAF, DoDAF, MODAF, NAF та цілого ряду інших. Бізнес архітектор обиратиме склад елементів архітектури, визначатиме зв'язки між ними та встановлюватиме змістовне наповнення. Визначення змісту кожного з архітектурних елементів тісно пов'язується з відповіддю на друге ключове питання щодо впливу на тій чи інший елемент архітектури цифрової трансформації бізнесу. Дійсно, умови цифрової економіки оказують суттєвий вплив на розвиток корпоративної архітектури підприємства. Це проявляється через зростання ролі цифрових технологій (мається на увазі потреба врахування розповсюдження таких технологій як хмарні рішення, інтернет речей, аналітика передбачення, штучний інтелект тощо), зміни в поведінці споживачів (цифровізація змінює способи взаємодії з клієнтами, а отже й відповідні архітектурні характеристики), збільшення обсягів даних (зростання поінформованості, наприклад, про характеристики бізнес-процесів дозволяє знаходити неочікувані рішення щодо їх оптимізації) та трансформацію культури.

Враховуючи описані тенденції можна визначити напрями розвитку (під розвитком тут будемо розуміти якісні трансформації, викликані четвертою промисловою революцією) як окремих елементів архітектури, так і забезпечення узгодженості їх в рамках обраного підходу до архітектурного моделювання. Так, наприклад, розвиток бізнес-процесів як архітектурного елементу може відбуватися за рахунок врахування нових технологій та платформ, таких як RPA, AI та ML. При цьому прийняття архітектурного рішення щодо застосування цих технологій спричинить трансформацію бізнес-моделі діяльності підприємства, що також є вагомим архітектурним елементом. В клієнтській складовій моделі архітектури якісні трансформації відбуватимуться на рівні комунікацій та каналів сервісного обслуговування.